

ישיבת המזכירות. הדסה מציע חורדה גבוהה של שכו  
האחיות הסופסכות. לאחר החיעצות עם רמז ענו האחיות שיסכימו  
להורדה כללית בהתאם להצעות ועדת הקימוצים. הדסה לא מסתפקת  
בהורדה זו. האחרות - שנכנסו רק לפני זמן להסתדרות - דורשות  
שויון עם כל יתר עובדי הדסה - הפקידים והרופאים, ושהמו"ם  
יתנהל עם כל עובדי הדסה. אחסול נחיעצו האחיות עם מרכז הפקידים,  
מ.ס.ים וקפלן. גלובמן סובר שאין לדרוש מפקידי הדסה מו"ם חדש,  
כי הפקידים חלויים בפקידי שאר האחיות, ולכן הוא מתנגד לקשר  
האחיות עם הפקידים. הדרגה הממוצעת של אחיות 13 לא"י, המכסימום  
20 לא"י. פינקלשטיין הציע להכנס במו"ם עם אחיות לחוד ופקידים  
לחוד, אבל בזמן אחד. קפלן ציין שלהנהלת הדסה בארץ אין הופעה,  
מאמריקא מחקבלות חשובות שליליות לכל הצעות, יש בהלה בהדסה,  
מתחילה דיסואורגניזציה, ולכן טוב להתחיל עכשיו במו"ם על-מנת  
שיגמר בקונגרס בפגישה עם הנהלת הדסה מאמריקה. האחיות לא הסכימו,  
החלט לחכות לדעת מזכירות הוה"ם.

דעת המזכירות שהאחיות יתחילו בלי דיחוי במו"ם.

ד' סיון  
20 מאי  
יום ד'

ישיבה עם הקיבוץ הארצי - בדבר העברת קיבוץ נ.צ.  
לעמק - יערי ויעקב רייך. קבוץ השה"צ נ.צ. מונה 80 איש ולא 90.

משלים בהחישבות קבוצה מזרע. אם 20 מקומות עבודה ינחנו לקבוצה בעבודות שריד - יוכל כל הקיבוץ להסחר בעסק, כי חלק, 15 איש, יסחר במשק, למזרע צריכים להכנס 30 איש במשך שנתיים. בנ.צ. עובדים רק עשרים איש מכל שלושת הקבוצים. הקיבוץ שקוע בחובות - כשבקטאות לא"י, ועומד ליהרס. קיבוץ שריד עשה מגביה בסכום 5.000 לא"י בחו"ל בציחיה, בשביל החשש תכניה הביטוח שלו. מהקיבוץ של נ.צ. עובדים כבר 15 איש ועוזרים בעבודות משק. העבודה בשריד תתחיל בעוד חודש - חודש וחצי. עכשיו יקבלו רק 2.500 לא"י לעבודה, השאר צריכים לקבל בעוד שנה. הקיבוץ הארצי נכון להעביר את הקיבוץ הציחי מהעסק לאיזו מושבה. בנ.צ., לדברי רייך, עסקים מ-500 פועלים יהודים, רק 200. בקבוצים 80% מח"ע. נמסר סעיר שרק בחקלאות עובדים 200 איש, אבל יש עסקים גם בבנין, אין 300 מח"ע. החלטת שאליהו יבחון בשבוע הבא את מצב העבודה בעסק, ואז תתקבל החלטה.

[20.5.31]

רחובות

ישיבה עם ס.פ.י. במסגרת הסוכנות לפני שנה נרשמו יותר מאלף עובדים (מלבד נשי העובדים) מכל הסוגים: בחקלאות, בבנין, בהוראה, בפקידות. במשך השנה נכנסו כמאה עולים (לקבוצה הסאוחר ולגרודוניה) ממושבות ומקומות אחרים נכנסו כעשרים. ביום 6.5.31 סודר מפקד בפרדסים: 755 דונם - 11 ירדים, 92 צעירים 5.828 דונם, שטח כללי 6.583 דונם (יש אומרים

שיש ברחובות 8.000 דונם פרדס - 130 פרדס). נמצאו בהם:  
חברי ההס' 137 קבועים, 48 זמניים, מלא-חברי ההס' 89 קבועים  
(בעיקר חימנים) 17 זמניים; ס"ח 226 קבועים, 65 זמניים -  
יחד 291 יהודים. פועלים ערבים 90 קבלנים, 67 זמניים - ס"ח  
147 ערבים. עבודה עברית נקיה: 2 ישנים, 154 דונם, 35  
צעירים 3.139 דונם. בערביה נקיה: 1 ישן, 70 דונם, 24  
צעירים 844 דונם. בעבודה מעורבת: רוב פועלים ערבים, 4  
ישנים 371 דונם, 20 צעירים 1.233 דונם. רוב פועלים ערבים  
4 ישנים 160 דונם, 13 צעירים 612 דונם.  
בבנין עסוקים כ-150 (לרבות מסגרים, נגרים וצבעים).  
מספר חברי ההסתדרות 100-150 עם נשי העובדים,  
הכרטיסיה סרם סודרת. כארבע מאות פועלים נמצאים מחוץ להס"ח:  
חימנים כ-250, חברי ה"ברית" כ-35-30, פועל מזרחי 25, ("החלוץ"  
המרכזי" - בעשרה - חברים בהס"ח). לחימנים אין ארגון, אבל אחד  
סהם, ישראל מזרחי, משיג להם עבודה. רבים מהם עובדים ב-15  
גרוש ליום. הרוב עובד ב-17/2, נערים עובדים גם ב-12 גרוש,  
מרכזים בשכונתם - שערים, שכונת אפרים (זכס) ושכונת מרמורק.  
לא הצליחו עד היום לארגן אותם. הם עסוקים בעבודה יותר מאשכנזים,  
כי הם אינם עומדים על השכר הקבוע, הם מקבלים שני גליונות "דבר".  
אנשי הברית נמצאים כבר שנה במושב, לא מורידים השכר,  
לא מרשים להשתמש בהם נגד עבודה מאורגנת.  
חברי הפועל המזרחי מקבלים עבודה בלשכה. מחנהגים  
יפא לגבי ההס"ח. עשרה מהם חיים בקבוצה, השאר הם בודדים.

מחברי ההסדרות יש כ-540 משלמי מס קבועים.

לבחירות לוועידה החקלאית סידרו 730 חברים מסיים (בחוכם היו 150 נשי חברים). הצביעו רק 553 (445 מפא"י, 97 פוע"צ, 11 השה"צ), בין משלמי המס יש (לאסה"נ הצביעו 675, מהם 576 מפא"י, 88 פוע"צ, 11 השה"צ) 300 חברי קבוצים (המאוחד 180, גורדוניה 80, קבוצה שילר 40, הנוער העובד בנענה 55, חלוץ מרכזי 10). בודדים משלמים 320 ממספר של למעלה מ-400 איש. הלשכה אינה מנכה משכר עבודה שעוברת על-ידה אח המס. אין גובים גם ע"י קפ"ח - אלא ע"י גביה מיוחדת. יוצא ש-80% משלמים מסים. אחד הוצא בגלל אי-תשלום מסים, מבני החושבים נכנסו כ-5 להסדרות. המס המינימלי זה  $5\frac{1}{2}$  גרוש. יש משלמים גם 10 גרוש (מקידים). קיימות סקציות של טייחים (15) נגרים, צבעים (30), אחדים מהם לא חברי ההסת"ה. נהגים יש כ-30, מהם  $\frac{3}{4}$  בהסת"ה. מספר החברות: בגורדוניה 30, במאוחד כ-80, כ-60 בודדות. נשי חברי ארגון אינטנסיבי (כ-40) מאורגנות: למדות בישול, מלאכת יד, סידרו טיפול משוחף בילדים.

הנוער העובד (בני המושבה) במושבה אינו מאורגן, אלא במכבי. אינם רואים עצמם כפועלים. אינם מתעניינים בשום חנוכה.

יש ארגון של צופים - כעשרה איש - קשורים עם השה"צ, מהווים גרעין של קיבוץ אר"י. אנשי הקבוץ של נ.צ. מש יעים עליהם.

סוסדות החס' לשכה, וע"ח, ועדה משקית (מטפלה בארגון

שכונה, אגודה צרכנית, חנוכה, קפת מלווה) וערה קפ"ח (בקפ"ח במקום יש 600 חבר), קפת מלווה (225 חבר) קיימת 8 חרשים. נותנים הלוואות לצרכים משקיים (קניה פרה, הטיח צריף). יש שטח 300 דונם (של קה"ק) לבנין שכונה. סניף חנוכה מוכר חוצרה הקיבוצים. יש כאן ארגון אינטנסיבי א' (50 חבר, שטח יש לו ע"י חובות - 400 דונם, חרשו כבר יותר מ-300, יש לו גם בעיר), חלק מארגון ברנר - 25 חבר (השאר בפ"ח), ארגון אינטנסיבי ב' - 30 חבר (השאר בראשון), ארגון לשכונה עובדים - 60 איש. מספר חברים קנו באמצעים עצמיים מגרשים, אחדים גם רכשו 10-15 דונם לנמיעות (קבלו הלוואות מוויטלס). יש חברים שנחתמו בבנין ע"י סו"ב ונעשו קבלנים. רצו לארגנם בקבוצות מומחים - ולא הצליחו. ניסו לרכוש במשרד קבלני - ואף זה לא הצליח. הלשכה נעשתה בעצמה קבלנית, וקבעה מחירים קבלניים, שבערך נשמרים עכשיו גם על-ידי הקבלנים הללו יש להם פועלים קבועים, משלמים להם יומית 25 גרוש. עומדים לארגן אגודה פועלי בנין - אבל חוששים להוציא הקבלנים מההס'. הלשכה מגשימה העבודה ע"י מסירת החוזה לפועלים, בעבודות אלו לומדים הפועלים עבודה ומקצוע. הלשכה מקבלת 5% מהיקף העבודה (לרבות חמרים). הקבלן משתכר - מלבד האחוזים - 30-37 גרוש ליום.

במועצה עובדים בשכר רק שני אנשים - מנהל הלשכה ומנהל חשבונות. מכיר המועצה אינו עובד בשכר (מקבל בעד עבודתו בערבים רק 15 לא"י לחודש, מלבד ביטול ימי עבודה).

חקציב ההוצאה 42 לא"י (בתוך פה 8 לא"י למרכז החקלאי).

חפירת בארות היא כמעט מנופול של הלשכה.

מצב העבודה: 150-200 מח"ע. בלשכה רשומים 35

בודדים מח"ע, 20 בודדים לא נרשמים בלשכה מטעמים שונים,

80-90 מח"ע בקבוץ המאוחד, 40-50 בגורדוניה, 20 בקבוצת שילר,

15-20 בנוער העובד. חה"ע של 200 נמשך מהפסח. עד אז היו

כ-100-120 מח"ע. שכר העבודה 20 גרוש. אין מלחמה גלויה

נגד 20 גרוש, אבל יש עוד אי-רצון. במושב מרובות העבודות

הצבוריות של המושבה והמשלה (כביש) עומדים לעשות כביש ליבנה

(600 מטר). המושבה עומדת לעשות כבישים פנימיים זולים - אם

עבודות אלה יעשו יוקל קצת חוסר העבודה. בשכונות סרמורק ייבנו

42 בית (לתימנים). הסבל של מח"ע גדל, כי יש מהם רבים שרואים

זמן רב בח"ע. מדוע אין מכניסים חלופין בעבודה? בפרדסים

מרובים הפועלים הקבועים, וההסתדרות נוקטת בשיטה של קביעות.

דווקא האכרים לא רוצים בקביעות.

בערב - אספת חברים. למרות הודעתי הברורה התכוונו

להוצאתי על הקונגרס. אולם הודעתי לחברים שלא אדבר, אלא אשמע.

הצנתי שאלות על המצב בהסתדרות ובמפלגה על הפרצוף המוסרי והחברתי

של הפועל.

פחת מילרוד - אין ירידה בצבור, אבל אין עזרה לא

מהנה"צ ולא בהסתדרות. הפועל בכוח עצמו רוכש עמדה אחרי עמדה -

ובלי קשר בין הצבור ובין המוסדות. אין אוזן קשבת בהסת"י.

החבר שרק לפני שנים אחדות עָנָב את העבודה בכביש ונכנס לסוסד -  
הוא מתנדל ושונה בדרגת החיים. במצב של חוסר עבודה וחוסר החישוב  
מחכה הציבור למאמצים פנימיים.

בבחירות לכנסת, כשצריכים היינו להראות כוחנו כלפי  
חוץ - היה הצבור אקטיבי. בבחירות לוועידה החקלאית הייתה אדישות  
(כמאה ועשרים חבר שסידרו מסיחה לא באו להצביע).

חסקין - טוב שב.ג. לא בא לאספת בחירות. אני כבר  
5-6 שנים בארץ. אני זוכר מה היו חברי אז ומה הייתה להם ההסתדרות.  
היא הייתה קדושה בעיניהם. ועכשיו - כל אחד בפינתו. אם לפועל יש  
צורך בלשכה יש לו זיקה להסת' . אבל איזו זיקה יש לפועל הקבע  
להסת' . מהו יחס הסקיד בהסתדרות אפילו ברחובות לפועל ? מביט  
עליו מלמעלה למטה. כל אחד כואב - ואין לסי להגיד.  
אנחנו הבודדים מרגישים עצמנו בעיר חורגים בהסת' .  
מתיחסים בביטול לחבר הארגון שרוצה להתישב כאילו להתישב  
הסעמד הבינוני. אמנם הקבוץ הוא מכשיר חשוב לקליטת העליה, אבל  
גם אנו רוצים לחיות חיי עבודה וצדק. וכשאחד מאתנו פונה לבנק -  
אינו פוגש יחס חברי.

כרמלי - יש אי-אמון למוסדות, וחטר קשר בין המוסדות  
והצבור. היחיד אינו מרגיש שיש לו איזה משקל שהוא. מה שיגיד ומה  
שיחבץ לא ישמע, ומחוך יאוש הוא פוסק לתבוע ולבקר. הסניף הסקומי  
במפלגה אינו יכול לסדר עניין המסים. אני ועוד חבר נסינו לארגון  
גביית המס. פנינו לרוב החברים וראינו שיש הרבה חברים - אבל אין  
סניף. החברים לא נמנעו משלם המס - אבל לא ידעו שקיים סניף.

יעקבי - בשטח הכלכלי היחה לצבור הפועלים הצלחה,  
על אף המצב הקשה. אולם בעקב הרצון להתבסס שכחנו את יעודנו  
המוסרי, וגם המפלגה וההסתדרות לא עמדו בפרץ. הרבה חברים  
נהפכו לקבלניים, חנווניים ומנצלים - והם עדיין בהסת' . ואין  
הפועל יכול לרלוש להם' שיש בה חברים כאלה. ניסו לטהר ההסת' -  
ולא היה אומץ. אין גדר - לכי סוחר ולמי אסור להיות בהסת' .  
הוה"פ אינו נוחן הוראות.

הקימונו מוסדות לשרות הצבור - ואנשי המוסדות טוברים  
שהצבור נוצר בשבילם.

הפועלים הכי מסודרים ברחובות אינם משחקים כדי דרגה  
ההסת' . ע"י כך עובדי המוסדות מחרתקים מהצבור. יש להוריד את  
דרגת ההסת' . פה במקום וויהרו החברים העובדים בהסת' - על הדרגה.  
גליבטר - הורמו הססים בקפ"ת. דורשם תשלום בעד  
רטואות.

פטרנק - אם יש ליקוי בהסת' לא רק פקיד ההסת' אשמים.  
נעשה גם בדק נמשנו אנו. כשעלינו לארץ לא חשבנו עוד על הכלית.  
היחה לנו התלהבות. עכשיו נעשינו לבעלי משפחה, רוצים להסתדר.  
ה"כלל" נשכת. כל אחד רואה רק את עצמו.

קוסוי - קשה לענות על שאלות ב.ג. אני מת גר לתיאורים  
עליה וירידה בחור דמות הצבור. אני חסש שנים בארץ וכמה פעמים  
שמעתי צועקים על ירידה וטחריעים על עליה. הפרובלימה של הפרט  
עומדת המיד בכל חנועה. הפרט קיים גם לעצמו. האדישות, הרפיון  
והחלישות באים סחוך כך שמצב הפועל קשה במושבה. הדאגה לקיום

המשפחה היא אחת השאלות היסודיות, אשר בגללה אין הפועל יכול להפנות לפרובלימות הכלליות. צבור הפועלים בארץ עיף - עיף משאיפות גדולות, מרעיונות גדולים. הפועל אמנם קשר את חייו עם חיי התנועה. אבל הקושי של התנועה - יחגברו עליה. אולם הפרט - כל כך סבל, כל כך הקריב, וכשהוא מתייחד עם שאלותיו הוא רואה קונפליקט בין מצבו ובין התנועה. לכל איש יש עולמו - רשות היחיד - ואין לשני לחקור. יש בכל פרט גם רשות צבורית - ומחנכי הצבור צריכים לדעת זאת.

מצבו של הפועל במושבה רע, אבל ישנה שאיפה להכוח שורש. ההסת' לא יכלה ללוות את הצבור בכל צעד שהוא עשה. מחוץ הרגשה סובייקטיבית נוכח הפועל, שבלי מאמץ שלו לא ישיג כלום. אולי מחוץ לארגונים וקבוצים שההסת' קורה להם קצת. המוסדות היו עסוקים בעניינים אחרים - פוליטיים, שאין לגנות אותם. אין להאשים את מנהיגי ההסת'. רק מי שרואה את הדברים באופן שטחי יוכל להיות פסימי. תגורר קצת את הפועל / ותמצא חלוץ אידיאלי. המקיד ההסת' עכשיו לגורר.

יש לדאוג שהפועל לא ישקע ביוון המציאות. זה ארבע שנים שהפועל נעזב לנפשו. והמפלגה וההסת' צריכות להכניס חוכן חרבותי לחייו. באמריקא תנועת הפועלים היא ארגון של ביונס. אצלנו הפרובלימה של ארגון היא פרובלימה חרבותית. אנחנו היסוד ובנין שיש להקים, ויש להשגיח בשבע עינים על כל מעשינו. לפועל יש כשרון הסתבלות יותר מדי לסציאות הבעל-ביתית. הבעל-בחיות מכה שרשים בחוכנו. אנחנו נחלשים משאלות עולמיות. יודע אני

שססלה מקדונלד עשתה שסוה בייחסנו לחנועה הפועלים. הספריוסיוס  
הציוני שלנו העביר אוחנו על דעחנו.

סהדאגה לפרנסה נשקפה סכנה לצלם אלחים שלנו. גם

אנשים בעלי מסען מוסרי וד בוחי אינם עומדים בנסיון. כל

חולשה בארגון ולכוד יש בה סכנה כפולה ומכופלת.

הפועלים מתענינים בהרצאות - אבל ההוי דל.

ווינשקר - בכל הזמן שאני ברחובות לא שמעתי אף

הרצאה אחת מקפה על עניני ההסת.

שפיגל - אי-אפשר לענות על שאלת הפרצוף של הצבור.

אין הצבור נפגש, אין מקום מועד.

וייק - הימים הראשונים לא היו יותר טובים. אף פעם

לא היו כל כך הרבה אמצעים להסתדרות להיענות לפועל כמו היום.

אנו סתפללים להתישבות האלף - אבל אני ספחד מהצרות שיבואו עם

התישבות האלף. ומה יהיה עם התישבים ? לפנינו סי שהיו חברי

ההסתדרות הפועלים לפני בוא העליה השניה (מילרוד - יהיו יותר

נאמנים מתפקידים )

ברדיצבסקי - אין סנה בשביל פועל. אני בא מהעבודה

ואין לי מה לעשות, אין לי מקום להכנס. אני שלוש שנים בארץ

ולא קבלתי כלום מההסתדרות. איני רוצה כלום ממנה. מה מחזיק

אותי ? אני ציוני ואני מרוצה כשב.ג. או ארלזרוב נוסעים ללונדון

בשביל ענינים ציוניים, אני בלתי מפלגתי. פעם סידרתי רשימה ב"ס.

מדוע ? סחדתי שהצבור יצביע בעד פוע"צ. עכשיו אני רואה שמעיתי.

הצבור מאמין לספלגה כי יש לו אינסטינקט בריא והוא הולך עם ראשי

התסתף. החברים שבאים מרוסיה אינם יכולים להכנס למפלגה, כי  
אין משמעת במפלגה. יש בלבול בין חברי המפלגה. לחברי המפלגה  
אין עמדה אידיאולוגית - ולכן אין היא מושכת.

=====